

LAIKAS

Nr. 748 - XLIII M.

Concesión N° 4283
Franqueo Pagado
Concesión N° 4015
Tarifa Reducida

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual N° 1.202.109
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

ENERO - FEBRERO 1990

PASAULYJE

Per labai trumpą laiką Europoje įvyko dideli pasikeitimai. Negana, kad Lenkija ir Vengrija visiškai atmetė komunizmą ir pasirinko kapitalizmą su rinkos ekonomija, Čekoslovakija išrinko prezidentu buvusį sąžinės kalinį Václavą Pavelį, o seimo pirmininku — paniekintą Aleksandrą Dubček. Bulgarijoje, nors komunistai dar spardosi, bet be jokios vilties ilgiau išsilaikyti prieš žmonių valią. Didžiausią sensaciją sukėlė įvykiai Rumunijoje, kur beveik visa tauta sukilo prieš nekenčiamą diktatorių ir įsiveržė į jo rūmus. Prezidentas Ceausescu buvo suimtas kartu su žmona, nuteistas ir tuoj pat sušaudytas. Įdomu pastebėti, kad Sovietų Sąjunga tuojau pat prižadėjo materialinę paramą naujai Rumunijos vyriausybei.

Nemažiau sensacingi įvykiai Rytų Vokietijoje sugriovė Berlyno sieną, pašalinio Politbiurą ir sudarė naują vyriausybę, kuri jau tarėsi su Vakarų Vokietijos vadais. Čia gal ir gali iškilti nauji konfliktai, nes atrodo, kad abi Vokietijos norės susijungti. Tam priešinasi kitos Europos valstybės, ypač Prancūzija. Vokietija pasidarytų didžiausia valstybe Europoje (80 mil.) ir savo ekonominiu pajėgumu dominuotų visą Europą. To negana, vokiečiai gali pradėti reikalauti sienų pakeitimų, nes po karo nemažai Vokietijai priklausančių žemių buvo atiduotos Lenkijai (Silezija), Čekoslovakijai (Sudetai) ir Rusijai (Prūsija). Daug vokiečių iš tų kraštų buvo išvietinti.

Visų tų įvykių akivaizdoje klausiam, kiek ilgai išsilaikys Komunistų Partija pačioje Sovietų Sąjungoje? Jau Lietuvos komunistai su savo vadu Algirdu Brazausku atsiskyrė nuo Maskvos. Net ir pats Gorbaciovas laikydamasis Lietuvoje nepajėgė šio Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimo sulaukyti.

Paryžius. Prancūzų žinių agentūra praneša apie įvykusį Europos Bendruomenės vadų pasitarimą prezidentūroje, kad Amerika šiame šimtmečiuje dukart atsuko savo nugarą Europai su pražūtingais rezultatais. Abi galybės po karo padalino Europą. Nežiūrint, kad jų vadovavimas reiškiasi skirtingais būdais, tačiau jie liko pagrindiniais veiksniais tose dviejose sferose. Jei Amerika būtų nenorėjusi, kad tai įvyktų, to nebūtų įvykę pokario Europoje, nebūtų ir dešimtmečių kančių

milijonams žmonių patekusiems į sovietų sferą.

LTSR liaudies švietimo ministras H. Zabulis ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius pasirašė bendrą raštą dėl tikybos dėstymo tvarkos.

Mokinių tėvams arba jų globėjams pageidaujant, tikyba bus dėstoma parapijinėse tikybos mokyklose, nustatyta tvarka užregistruotose liaudies švietimo skyriuose.

Sausio 21 dieną buvo švenčiama Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo 71 metinė, kur "Baltijos kelio" pavidžiu žmonės susiėmė rankomis padarė gyvą grandinę 700 kilometrų kelio, nuo Kievo iki Ivan Frankovsk miestų. Bogdana aikštėje Kievo buvo susirinkę apie 80.000 žmonių su tautinėmis Ukrainos vėliavomis ir tautinio judėjimo sąjūdis (RUJ) jam vadovavo.

Tblisis. Rugsėjo 2 d. Tblisyje, Rustavelio aikštėje, įvyko mitingas, kuriame dalyvavo 5.000 žmonių. Mitingas, kurį organizavo Gruzijos Liaudies Frontas, buvo akirtas "TSKP CK pareiškimo dėl padėties Pabaltijo respublikose" apsvartymui. Mitinge priimtoje rezoliucijoje rašoma: "Gruzinių demokratinė visuomenė pasipiktinusi sutiko TSKP CK pareiškime išreikštą grasinimą Pabaltijo tautų adresu. Šis grasinimas mus įtikino, kad imperija nesiruošia daryti jokių nuolaidų. Vakarai, drebantys prieš imperiją, vėl mus išduoda. Nežiūrint į tai, šiandien atsitraukimas lygus mirčiai. Laukia sunki kova. Jinai teisinga. Negali būti, kad pergalė galų gale neliktų teisi. Gruzijos Liaudies Frontas, kaip ir visi progresyviai mąstantys žmonės, pareiškia savo brolišką solidarumą su Latvijos, Lietuvos ir Estijos tautomis jų teisingoje kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. Mes visada su jumis draugai! Tepadedą Jums Dievas!" Tblisis, 3 rugsėjo.

Sovietų užsienio reikalų ministras E. Ševarnadzė oficialiai pareiškė, kad 1979 metų sovietų kariuomenės įvedimas į Afganistaną buvo nusižengimas tarptautinei teisei. Kariuomenės įvedimą įvykdęs L. Brežnevas su savo klika, tai padarė nepasitaręs su politiniu biuru. O Gorbaciovas, ar pasitaręs ten paliko perrenkęs afganistaniečių uniformomis šaudyti ir terorizuoti afganistaniečius ir prailginti Maskvos okupaciją?!

Iš ežnamų pareigų pasitraukė, ar pašalintas, kietosios linijos šalininkas, "Pravdos" redaktorius Viktor Afanasjev. Jo vieton paskirtas reformų šalininkas, buvęs "Komunisto" redaktorius Ivan Frolov.

Su modernišku naikintuvu MIG 23 iš Sirijos į Izraelį pabėgo Sirijos karo lakūnas majoras ir tuoj pat pasiprašė politinio prieglobsčio.

Lenkijos vyriausybė iš Sovietų Sąjungos pereikalavo kompensacijos už pirmą milijoną Lenkijos piliečių deportaciją į Sibirą ir Kazachstaną, antrojo pasaulinio karo metais.

Kijeve suirinkę tos srities išrinktieji delegatai Dnipro Kultūros namuose, pereikalavo, kad Ukrainos Komunistų partijos vadovybė atsistatydintų iš pareigų, praneša ukrainiečių savaitraštis.

Olandų policija sulaukė kинietį, kuris neturėjo įvažiavimui leidimo. Užklaustas, kaip jis atsidūrė Olandijoje, kинietis paaiškino, jog jis užmigęs traukinyje ir pervaziavęs du kontinentalus, atsibudo Olandijoje.

Teherane, kaip rašo "Washington Post", ajatolos Chomeini duktė paskelbė, kad jos tėvas turėjo po vidurių vėžio operacijos penkis širdies priepuolius. Ji nuolatos gydė 40 iraniečių gydytojų.

Maskvoje Sovietų kontrolės štabas prarado ryšius su savo pasiūstų į erdves Phobos 2 erdvėlaiviu iširti Marso planetos paviršiumi.

Lazdėnuose, po atviru dangumi, įvyko pirmasis Lietuvos Žaliųjų parlamento pasitarimas, į kurį atvyko daug žmonių iš visos Lietuvos.

1989 m., gruodžio mėn. 3
PER LAISVĖS RADIJĄ Į LIETUVĄ NAUJŲ METŲ PROGĄ!

Garbė Jėzui Kristui,
Čia kalba Argntinos Lietuvių Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Augustinas Steigvilas iš Buenos Aires miesto.

Broliai iš Sėsės Tėvynėje! Reiškiau didelį džiaugimą dėl mūsų tautos naujo atgimimo. Dievo galinga ranka veikia ir keičia istorijos raidą. Dangiškoji mūsų Motina iš Aušros Vartų gina mūsų tautą: numeta nuo sosto galiūnus išaukština pažemintus, apgina savo vaikus, kurie jos šaukiasi.

Mes Argentinos lietuviai nors esame atskirti Atlanto, bet esame savo dvasioje arti su jumis ir sekame visus įvykius. Pasinaudodamas radijo bangomis perduodu aveikinimus nuo visų Argentinos lietuviškų organizacijų, lietuviškos spaudos ir mūsų parapijos kuo nuoširdžiausius sveikinimus Naujiems 1990 Metams, linkėdamas, kad gerasis Dievas laimintų jus visus ir duotų jums stipraus tikėjimo, ištvermingos vilties ir didžios meilės.

Su Lietuvos atgimimo poetu Maironiu baigiu:

Apsaugok Aukščiausias tą mylimą šalį.

Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai
Juk tėviška Tavo malonė daug gali,
mes tavo per amžius vaikai.

Neapleisk Aukščiausias, mūsų
brangios Tėvynės! maloningas ir galingas per visas gadynes.

CBS televizijos trys filmuotojai Rytų Berlyne ir vienas jų padėjėjas buvo sumušti, suimti ir patalpinti į kalėjimą todėl, kad filmavo policininkus, kurie mušė vokiečių demonstrantus, reikalaujančius demokratijos.

1990 METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINEJIMO PROGRAMA

Vasario 18 d. sekmadienį - Vasario 16-tos Paminėjimas

10 val. Šv. Mišios už Lietuvą Buenos Aires katedroje.

11 val. Vainiko padėjimas prie Laisvės paminklo ant Plaza Mayo

18 val. Pagrindinis šventės paminėjimas įvyks Lietuvių

Centro rūmuose, Villa Lugano.

Atidarymo žodis - ALOS Tarybos pirmininkas.

Apie šventės reikšmę - Lietuvos jaunimas.

Rezoliucijų skaitymas ir uždarymas.

Meno programa su lietuviškais šokiais.

Visus kviečia gausiai dalyvauti ALOS Taryba

Okupuotoje
LIETUVOJE
BE KALTĖS SUŠAUDYTAS

Zudynės-komunizmo ginklas. Kankinys vyskupas Vincentas Borisevičius tarp dviejų teismų. Nekaltieji keliami iš kapo.

Rimvydas Valatka "Gimtajame krašte", nr. 45 rašo apie Spalio revoliuciją: "Kerenskio vyriausybė 1917 m. liepos mėnesį įvedė mirties bausmę fronto zonoje. Bolševikai pirmieji pakėlė triukšmą: "Šalin Kerenskio sugrąžintą mirties bausmę"! Tačiau kai po Didžiojo perversmo socialistai paprasė mirties bausmę panaikinti, V. Leninas juos išjuokė. Vien tik čekistai per pirmuosius pusantrų metų po revoliucijos nubaudė mirtimi 8.389 žmones". 1922 m. be kaltės buvęs pasmerkta mirti Petrapilio metropolitas Veniaminas. Toliau pastebima: "Stalinas gražiai pratesė ir išvystė tokias leninizmo tradicijas"...

Vysk. V. Borisevičius gimė 1887 m. lapkričio 23 d. Vilkaviškio apskr. Paežerių vlsč., Bebrininkų k. Mokėsi Petrapilio šv. Kotrynos gimnazijoje, Seinų kun. seminarijoje ir Friburgo universitete Šveicarijoje. 1910 m. išventintas kunigu. 1917 m. suorganizavo lietuvių moksleivių šalpa. Petrapilio lietuvių seimo atstovas. Seinų kun. semin. profesorius. Vėliau Telšių kurijoje, seminarijos prof. ir rektorius. Mirus vysk. J. Staugaičiui - Telšių vyskupas. 1947 m. okupuotą nužudytas.

1989 m. lapkričio 10 d. Vilniuje "teisminė baudžiamųjų bylų kolegija nutarė: karinio tribunolo nuosprendis neteisėtas ir nepagrįstas": "Karinio tribunolo išvados, kad V. Borisevičius vadovavo ginkluotai opozicijai, rėmė ją materialiai ir vertė tai daryti Telšių vyskupijos kunigus, slėpė ginkluotus opozicijos dalyvius, aprūpino juos fiktyviais dokumentais, padėjo fašistinės Vokietijos parašutinininkams užmegsti ryšį su jos armija, neatitinka faktinių bylų aplinkybių, nes jų nepatvirtina byloje esantys įrodymai. V. Borisevičiaus pamokslų, kreipimosi į dvasininkiją ir tikinčiuosius tekstų bei kitos literatūros, karinio tribunolo pripažintos antitarybine, byloje nėra. Gi atsiminimų knygoje buvo kalbama apie TSRS Konstitucijos deklaratyvų pobūdį, tikinčiųjų teisių ir laisvių suvaržymą, dvasininkijos persokiojimą, masinius suėmimus, trėmimus, nekaltų žmonių žudynes bei kitas piktadarybes, įvykdytas Lietuvoje 1940-41 metais. Tokiu būdu juose buvo išsakytas dabar visuotinai pripažintas faktas - tautos genocido vykdymas. Tiesos sakymas negali būti pripažintas nusikaltimu"...

To paties karinio tribunolo kartu su

Vilnius. 1989 lapkričio 21 Lietuvių informacijos centrui New Yorke pranešta, kad iki šiol apie 1.300 lietuvių yra atsisakę nuo karo tarnybos Raudonojoje armijoje. Karinis komisariatas reikalauja iškelti bylas prieš 14 tokių atsisakiusių tarnauti krašto okupantui. Iki šiol jau pradėta 18 tokių bylų. S. Bulotos, E. Ruzgio, R. Stanavičiaus ir Žilvino Razmino bylos jau perduotos teismui. Žilvinas Razminas yra Laisvės lygos Šiaulių skyriaus narys. Lietuviai atsisako tarnauti Raudonojoje armijoje, remdamiesi tarptautine teise, kuri draudžia versti okupuoto krašto žmones tarnauti okupanto kariuomenėje. Faktai rodo, kad Raudonojoje armijoje patekę lietuviai būna ypatingais neapykantos taikiniai. Lapkričio 17 d. Vilniaus geležinkelio stotyje pora tūkstančių žmonių sutiko lietuvio kareivio Jaučiaus Pikūno karstą. Pikūnas, gimęs 1971 m., buvo paimtas į Raudonąją armiją iš Panevėžio. Komisija tiria jo žuvimo aplinkybes.

Vilnius. UP ir ANSA praneša, kad sausio 10 d. Katedros aikštėje buvo daugiau kaip 500 tūkstančių susirinkę lietuvių paremti nepriklausomybės idėjai su plakatais: "1920 - VII - 12", "Už mūsų ir jūsų laisvę", "Laisvė - už gyvybę tu brangesnė", "Lietuva niekada neatsisakys savo nepriklausomybės" ir daugybė kitų. O Michailo Gorbačiovo laukė kaip kaimyninės valstybės vadovo, kuriam "Sąjūdis" įteikė tris pageidavimus 1. - kad aiškiai būtų pasmerkta Hitlerio-Stalino sąmokslas, 2. - kad iš Lietuvos teritorijos būtų atitrauktos visos rusų karo pajėgos (tą pageidavimą remia pusantrų milijono parašų lakštai) ir 3. - kad Maskva atlygintų nukentėjusiems Stalino teroro lietuvių šeimų aukoms (LA PRENSA 11 de enero). O kituose "La Prensa" numeruose buvo rašoma, kad Maskvą labai jaudina lietuvių komunistų noras atsiskirti nuo rusiškojo komunizmo. Kitą dieną rašoma, kaip lietuviai atsilaiko prieš M. Gorbačiovo suktus siūlymus ir kitokius spastus. Gi 13 sausio M. Gorbačiovas tvirtino, kad nesibijąs ir leidžias valdžioje dalyvauti daugiau pertijų, tačiau kvietė jungtis prie rusų ir nebandyti atsiskirti. O vis dėl to lietuviai atsilaikė tvirtindami, kad jų galutinis ir neatšaukiamas nuosprendis yra atsiskirti nuo Maskvos diktatūros.

Vilniuje, kaip praneša LIC, lapkričio 15 d. įvyko Gediminaičių mitingas prie Švietimo ministerijos, reikalaujant atsistatinti Švietimo ministerį Zubulį, kuris įsakė nugriauti architektūrinį paminklą-katalikų vienuolyną Vilniaus senamiestyje.

Vyskupu mirties bausmė buvo nuteisiti: buvęs konsulu Vokietijoje ir Danijoje, Plungės burmistras Eduardas Micevičius ir kun. Pranas Gustaitis. Šešeriems metams - Valerija Valickaitė, trejiems - Pranas Kaušys. (Tėv. Žib. sutrump.).

Vilnius. Į pavergtą Lietuvą sugrįžo kankiniai. Iš Lenkijos Pucko miesto kapinių buvo parvežti dviejų kankinių kaulai - 1945 metais mirusių ir ten palaidotų Stutthof koncentravijos stoviklos kalinių: Vilniaus kunigų seminarijos profesoriaus ir garsiausio tuometinio Vilniaus pamokslininko kun. Alfonso Lipniūno ir Lietuvos studentų ateitininkų vado inž. Antano Šapalo kaulai. Rugsėjo 4 d. buvo iškilmingos pamaldos už juos arkikatedroje, po kurių buvo išvežti į amžino poilsio vietas. Kun. Alf. Lipniūnas į vysk. K. Paltaroką nurodytą vietą Panevėžio katedroje, o inž. A. Šapalas į tėviškės parapijos kapines.

Prof. dr. Adolfas Damušis, kaip buvęs Kauno Vytauto Didžiojo universiteto technologijos fakulteto dekanas, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kvietimu dalyvavo Kaune Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo konferencijoje. Kaip to universiteto veteranas profesorius buvo pakviestas šią konferenciją atidaryti ir dalyvavo universiteto atkūrimo svarstymuose.

Žavėjo lietuvių dainos Prancūzijoje vykusiame konkurse; dainuotos Lietuvos mišraus choro "Cantemus".

Konkursas vyko 2 dienas, "Cantemus" turėjo dainuoti 5 kartus įvairių epochų ir stilių kūrinius. Varžybose didžiausią publikos susižavėjimą sukėlė paskutinis "Cantemus" pasirodymas dėl Grand Prix, kuomet dainavo J. Brazinsko "Voverę", A. Lapinskio "Oželį" ir du A. Brazinsko kūrinius - baladę "Upelė Šventoji" ir "Karčiama".

Ant Šventupės kranto, netoli Išlaužo, Prienų raj, pašventintas kryžius 5 Lietuvos partizanų atminimui. Tarp žuvusiųjų - Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės vadas Kazimieras Algirdas, Varkala - Daumantas. Enkavedistai, pagerbdami partizano aukštą rangą (majoras), vado kūno ir uniformos niekinti neleido, o gražiai sutvarkę, fotografavo.

Šiauliai prieš tris metus paminėjo 750 m. nuo miesto įsteigimo ir tada buvo įrengta Saules laikrodžio aikštė su išpūdinga ant kolonos iškilusia Šaulio figūra, sukurta skulptoriaus S. Kuzmos. Šiauliečiai nutarė šią šventę padaryti tradicine. Saulės mūšio data nuo šiol bus Šiaulių diena.

Heidelbergas. 23-jo partijos suvažiavimo metu, įvykusio Heidelberge, Čekoslovakijos socialdemokratai vienbalsiai priėmė nutarimą, kad pilnai remia Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautų aspiracijas kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. "Mes reikalaujame aiškaus pasmerkimo 1939 metų rugpjūčio 23 dienos Stalino-Hitlerio pakto su jo slapto protokolu apie interesų sferą abiejų totalitarinių galybių Rytų Europoje. Paktas suteikė Sovietų Rusijai galimybę įvykdyti iki šiai dienai besitęsiančią Pabaltijo valstybių aneksiją.

Skaityk LAIKĄ.

SEKMADIENIO RIMČIAI

+++++

PALAIMINTA TAUTA, KURIĄ LAIMINA DIEVAS

Jau 600 metų kaip lietuvių tauta paliko pagoniškus dievačius, juos padėjo į muziejų, priimdama krikščionišką tikėjimą ir įsijungdama į Katalikų Bažnyčios šeimą. Visagalis Dievas pasidarė mūsų tautos globėjas ir vadovas, o Marija mūsų tautos didžioji Užtarėja.

Lietuvių tauta išgyveno per tuos 600 metų daug garbingų laikų, pasipuodė su savo šventuoju - Kazimieru, įsteigė katališką universitetą, pasistatė kelias dešimtis šventovių, kelis šimtus parapijų. Tačiau lietuvių tauta išgyveno ir daug sunkių metų carų gadyneje ir per paskutinius dešimtmečius sunkius persekiojimo metus.

Dabar mūsų tauta vėl išgyvena naują atgimimo laikotarpį, religijos laisvės atgavimą, savo krikščioniškų tradicijų atnaujinimą. Visa tai parodo, kad mūsų tauta nuolatos yra Viešpaties galingos rankos vedama ir laiminama, nes mūsų tauta sugrįžo į savo šventovės, viešai išpažindama savo tikėjimą.

Mes išėivijos lietuviai, kurie esame mūsų tautos atžala toli nuo Tėvynės žemės, turime šiuo metu glaudžiai

jungtis su visa mūsų tauta bendroje maldoje prašant Visagali Dievo palaimos. Mes nedaug galime padėti mūsų tautai medžiaginiai, bet galime

jai padėti dvasiniai ir moraliniai: siųdami Viešpačiui savo nuolatinės maldas, palaikydami nuolatinis ryšius su mūsų broliais ir sesėmis Tėvynėje. Prašykime Visagalį Dievą, kad jis padėtų sutraukti paskutinius vergijos pančius, kad mūsų tauta vėl galėtų džiaugtis laisvės dovana. K.A.S.

IGARKOS TREMTINIŲ KARSTAI KAUNE

Laiško autorė pirmiausia pasakoje apie paskiausius įvykius Lietuvoje - "tiek daug naujienų, tiek iki ašarų jaudinančių įvykių". Tarp jų buvo ir poeto Bernardo Brazdžionio pasirodymai. "Aš buvau visuose renginiuose... Jis taip nuoširdžiai deklamavo, - rašo kaunietė, - Lyg norėdamas išlieti visą savo meilę ir ilgesį Lietuvai. Mes baisiausiai pergyvenome ir bijojome, kad jis čia nenumirtų - taip jis buvo sujaudintas ir pavargęs".

Paskui laiške taip rašoma apie tremtinių palaikų iš Igarkos parvežimą.

"Po to sekė tragiškų birželio 14-19 dienų prisiminimas. Dar liūdnesnis įvykis, sukrėtęs visą Lietuvą, buvo tremtinių palaikų iš Igarkos į Lietuvą parvežimas. Parvežta 200 karstų, į Kauną - 19. Juos visus parskraidino į Kėdainius, o iš ten paskirstė po visą Lietuvą. Kaune laukėm prie Laisvės

paminklo, kur įvyko gedulingas mitingas. Po to karstus pervežė į instituto šalia muziejaus salę, kur jie buvo pašarvoti. Lankymas vyko visą naktį. Vaizdas kraupus-iškart 19 karstų, priešakinėj sienoj juodam fone baltas kryžius ir kiek arčiau-3 didžiuliai mediniai, jau aptriusę kryžiai, atvežti iš Igarkos kapinių. Kitą rytą per visą miestą juos lydėjo į katedrą, kur vyko pamaldos. Skaudžiausia buvo žiūrėti, kai nešė didžiulį kryžių-jų gyvenimo kryžių. Tai buvo tragiška eiseną. Kaunas dar tokios nematė, jai abejingų nebuvo-verkė visi, o ką jau bekalbėti apie artimuosius... O aš vis galvojau apie tuos žmones, kurie ėmėsi šio žygio ir, negailėdami nei jėgų, nei laiko, nei vargo įvykdė paskutinį tremtinių norą - nors amžinam poilsui grįžti į Tėvynę. Kokie tai taurūs žmonės!".

IVAIRENYBĖS IŠ VISUR...

Atlanto Chartoje Roosevelt ir Churchill skelbė: "Nepritara jokiam teritoriniam pakeitimui ir kur os buvo jėga pajungtos turi būti atstatytos". O po II Pasaulinio karo Rusijos imperijai jie patys atidavė ir pritarė Hitlerio-Stalino Rytų Europos padalinimu 1939 metų, gi 1945 metais teroru ir trėmimais naikinti: Lietuvą, Latviją, Estiją, Kareliją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Jugoslaviją, Bulgariją, Albaniją, padalino į dvi valstybes Vokietiją ir Austriją, kuri sugebėjo iš tos Roosevelt malonės išsivaduoti. O dabar sujudo kaip kās

sugeba, Rusijos imperialistines užgaidas triuškinėti: Rumunijoje sukilus kariuomenė nuvertė komunistinę diktatūrą bei jos vadovybę sušaudė, o kitos kitokiais būdais stengiasi išsilaisvinti.

Čekistą iš Suvalkijos Joną Simonaitį plačiai aprašo "Komjaunimo Tiesa" gegužės 1 d. numeryje. Jis dalyvaavo žymiose čekistų vedamose bylose, buvo daug kartų už savo veiklą apdovanotas, paaukštintas čekistų eilėse, dirbo Leningrade tardytoju, o vėliau buvo paskirtas į Tolimuosius Rytus ir paskutiniu metu dirbo pasienio ka-

SECCION ESPAÑOLA

LLAMADO DEL PAPA

Ciudad del Vaticano, 13 (Reuter) — Juan Pablo II afirmó hoy que Occidente debe ayudar a las naciones en vías de democratización de Europa oriental a desarrollar sociedades basadas en valores morales y realizó una breve referencia a Panamá y los "derechos de un pueblo soberano".

En su alocución anual al cuerpo diplomático, conocido extraoficialmente como su mensaje sobre "El estado del mundo", el Sumo Pontífice también insinuó a Washington el retiro de sus fuerzas de Panamá lo antes posible.

"Allí también la población civil ha sido la más sufrida. Esperamos que sin demora el pueblo panameño pueda volver a una vida normal gozando de la dignidad y la libertad a la que todo pueblo soberano tiene derecho".

Fuentes diplomáticas indicaron que los términos "normal" y "soberano" parecen constituir un llamamiento del Papa a Washington para que repliegue sus tropas a la brevedad.

Asimismo, el Santo Padre dedicó más de la mitad de su mensaje de 13 páginas a los vertiginosos cambios registrados en 1989 en Europa oriental, que según dijo, surgen "de la irresistible sed de libertad que derribó muros y abrió puertas".

Pero advirtió a Occidente que no debe defraudar a la región.

"Ha llegado el momento de que los europeos occidentales, que tienen la ventaja de haber gozado de largos años de libertad y prosperidad, ayuden a sus hermanos a recuperar plenamente el lugar que les pertenece en la Europa de hoy de mañana", manifestó.

El Papa advirtió a diplomáticos de 120 países que Occidente es la cuna de grandes valores, tales como la justicia y los derechos humanos, pero que también se ve afectado por "contravalores tales como el egoísmo, el hedonismo, el racismo y el materialismo práctico".

Agregó que Occidente debe tomar recaudos para no exportarlos al Este.

"Los recién llegados a la libertad y la democracia no deben ser desilusionados por aquellos que de cierta forma son ya veteranos", expresó.

Advirtió que los europeos del este no deben dar por descontada su recuperada libertad sino que deben nutrirla y protegerla.

"Siempre pueden resurgir las rivalidades seculares. Los conflictos entre minorías étnicas pueden ser reavivados, los nacionalismos se pueden exacerbar", aseguró.

riuomenės specialaus skyriaus viršininko pavaduotoju, kol 1938 m. pradžioje buvo sušaudytas. Buvo gimęs Rutkiškių kaime, Vilkraiviškio apskrityje.

Washingtonas. Sovietų Sąjunga yra viešai pareiškusi, kad visos karinės jų pajėgos yra išvežtos iš Afganistano. Bet baltieji rūmai vakar pareiškė, kad sovietų kare patarėjai dar ten tebėra ir dalyvauja kare prieš afganų laisvės kovotojus, šaudydami į juos savo raketas.

Slaptame Amerikos vyriausybės pranešime kariniais ir politiniais klausimais Afganistane nurodoma, kad "visos funkcijos, surištos su saugumu, transportacija, sandėliais ir Scud raketų šaudymu, yra atliekamos Sovietų karinių patarėjų, kurie yra persitengę afganų komunistų uniformomis". Specialūs sargybiniai saugo raketų bazę Darulamano vietovėje, šeštos mylios už Kabulo, bet Afganistano kariniam personalui neleidžiama ten prisitarti. O gi prez. Bushas labai sumažino ginklų pristatymą Afganistano laisvės kovotojams, kai Maskva tuo pačiu metu sustiprino ginklų siuntimą Kabulo "vyriausybei".

Peshawaras. Afganistano komunistų prezidento Najibullah saugumo viršininkas generolas F. Zarif pabėgo pas afganų laisvės kovotojus. Jis sako, kad marksistinis režimas greitai baigs savo valdymo dienas.

Vilnius. Po 58 metų, 1989-XII-2/3 Vilniuje vyko XIV KSDP suvažiavimas, kuriame buvo atstovų iš Estijos, Latvijos, Lenkijos, Maskvos, Gruzijos Kijevo, D. Britanijos, Švedijos, Vokietijos, Danijos ir kitur.

Suvažiavimas pasiuntė kreipimąsi JAV prez. George Bush ir TSATP Michailovui Gorbačioviui, kur rašoma: "Lietuvių tauta, 1940 metais netekusi savo nepriklausomybės, okupuota ir inkorporuota į Tarybų Sąjungos sudėtį, sparčiai žengdama pertvarkos ir demokratijos keliu, ryžtingai siekia laisvės ir jos tikro suvereniteto".

Lietuvos Socialdemokratų Partija kreipiasi į Jus dėl nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimo. Mes nesutinkame su praeityje toleruota mažų tautų interesų ignoravimo praktika, kai tautų likimas buvo sprendžiamas už jų nugaros. Kiekviena tauta savo gyvenimą turi tvarkyti savarankiškai - tai yra prigimtinė tautų teisė. To nepaisant, iškyla pavojus tarptautinei taikai ir politiniam stabilumui.

Lietuvos Socialdemokratų partija viliasi, jog šis teisėtas lietuvių tautos reikalavimas, ne kartą reikštas ir anksčiau, bus Jūsų suprastas ir priimtas taip, kaip to reikalauja tarptautinė žmogaus Teisių Deklaracija ir Sovietų Nacijų chartija.

Mielas skaitytojau,

ar jau užsimokėjai

LAIKO prenumerata?

JAUNIMUI

IV PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Įvykdant vieną iš VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimų, Pietų Amerikos jaunimas susirinko „Lituanicoje“ Sao Paulo, Brazilijoje, 1990-I-6/14 dienomis. Suvažiavime dalyvavo 8 atstovai iš Argentinos, 2 iš Urugvajaus, ir 5 iš Brazilijos, ir daugelis dalyvių prisidėjo prie darbo.

Suvažiavimas prasidėjo Šv. Mišiomis, Villa Zelinos lietuvių parapijos bažnyčioje, Sao Paulyje, kurias atliko kun. A. Saulaitis. Po mišių, įvyko bendri pietūs, dalyvaujant atstovams, dalyviams, ir prisidedant Brazilijos lietuvių visuomenei.

Vakare, Brazilijos Lietuvių Sąjungos salėje, pasirodė Argentinos Lietuvių Centro jaunimo teatro grupė, suvaidindama komediją „Gavau Žmoną“. Po spektaklio vyko balius, koktelis, ir tada, visi turėjome progos susipažinti; jaunimas savo tarpe, su mūsų šeimininkais pas kuriuos buvome apgyvendinti, ir, bendrai, su Brazilijos lietuviams.

Pirmadienį iš ryto, visi išvažiavome į „Lituanicos“ sodybą, kuriame prasidėjo pats suvažiavimas. Atidarymo metu, tarė žodį suvažiavimo pirmininkė, Klarisė Bacevičiūtė, pristatydama atstovus, programą ir taisykles. Pasiūžiaugė, kad prisidėjo prie suvažiavimo ir P.L.J.S. pirmininkas, A. Saplys, kun. A. Saulaitis, ir P.L.J.S. „Kibirkštis“ korespondentas ir Vakarų Vokietijos, Jaunimo Sąjungos valdybos atstovas, Alain de Paul Gromašauskas. Sugiedojome Lietuvos Himną, ir buvo pristatytas prezidiumas ir sekretoriatas.

Po to, P.L.J.S. pirmininkas, Alvydas Saplys, tarė atidarymo žodį. Jis davė mums trumpą pranešimą apie P.L.J.S. veiklą per paskutinius mėnesius, t.y., ryšių sutvirtinimą tarp Lietuvos ir išeivijos jaunimo; P.L.J.S. Šaskridį Vak. Vokietijoje; E. Punkrio ir Polikaičio grupių gastrolės per Lietuvą, ir t.t. O gale, pabrėžė VII P. L. J. Kongreso svarbą. Žvelgiant į Pietų Amerikos kolonijos sunkią padėtį, ir bendrai, politinę ir ekonominę padėtį visuose kraštuose, Šiaurės Amerikoje susidarė talkos komitetas, kuris palaikys ryšius su Pietų Amerikos organizatoriais ir, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, tęs ir koordinuos šį projektą, t.y. VII P.L.J.K. Tam komitetui pirmininkauja buvęs P.L.B. pirmininkas, Vytautas Kamantas; ir dar prie jo prisideda H. Antanaitis, kun. A. Saulaitis, atstovai iš kiekvieno Pietų Amerikos krašto, ir kiti parinkti žmonės. Baigiant, A. Saplys ragino jaunimą palaikyti artimus ryšius su savo kraštų Bendruomenėmis, nes „bus labai sunku suruošti šitą Kongresą, be vyresniosios kartos pagalbos“.

Po trumpos pertraukos, P.L.J.S.

pirm. A. Saplys, kalbėjo apie „Lietuvių tautines organizacijas ir Perestroiką“. Jis įdomiai išaiškino pagrindinius įvykius Lietuvoje per paskutinius 1989 metus, trumpai analizavo Lietuvos Komunistų Partijos atsiskyrimą nuo Maskvos, ir 1990 metų perspektyvas ir galimybes, po vasario 24-tos rinkimų. Po paskaitos, vyko įdomios diskusijos ir kilo nemažai klausimų. Tik gaila, kad Pietų Amerikos jaunimas mažai supranta dabartinę Lietuvos padėtį; jie yra labai atitolę nuo Lietuvos reikalavimų ir t.t. Prie to, dar prisidėda lietuvių kalbos problema, nors buvo vertėjų. Po laisvos diskusijos, buvo sprendžiami nutarimai.

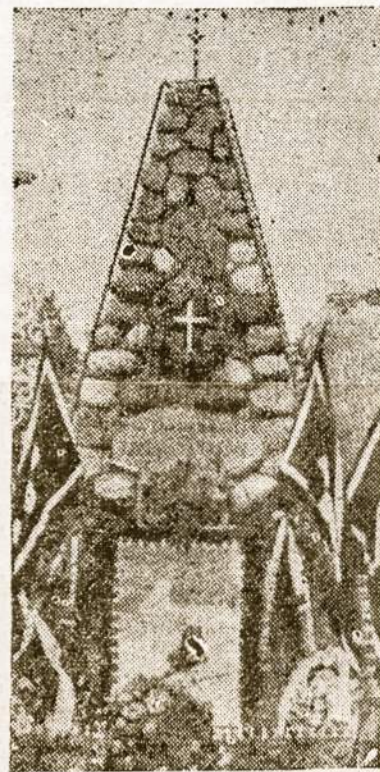
Po kavos pertraukos, kiekvieną dieną vyko specialus VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso reikalų posėdis. Apie tai, skaitysite atskirai.

Taip pat, kiekvieną vakarą vyko vakarinė programa, paruošta kun. A. Saulaičio. Pirmą naktį buvo rodomos III P.L.J.K. skaidrės, ir suruošti Naujų Metų žaidimai, papročiai ir tradicijos, kuriose dalyvavo ir turistai atvykę iš Argentinos, ir kiti dalyviai.

Antros dienos temos buvo „Jaunimo Sąjungų nusiteikimas naujos Pietų Amerikos politinės padėties atžvilgiu“, ir „Lietuvių kultūros pradžia ir tęstinumas“, po kurios vyko laisvos diskusijos, klausimai, ir nutarimų priėmimas. Buvo nutarta tęsti politinę veiklą, kviečiant politinių veikėjų iš Lietuvos, lankant kitų kraštų ambasadas, dalinant informaciją apie dabartinę Lietuvos padėtį, rengiant toliau demonstracijas, ir t.t. O kultūros srityje, sutikome įvykdyti E. Brodunaitės - Aglinskienės projektą: „oral history“. Vakare, mus visus labai sujaudino „Susikaupimo Vakaras“, kuriame buvo vaidinta „Atgimimas Lietuvoje“, „Tremtiniai“ ir „Lietuvos Jaunimas pasaulyje“, su dainomis ir malda.

Trečiosios dienos programoje dalyvavo daugiau jaunimo, ir kylo daug nerimo ir diskusijų tos dienos tema „Ryšių sutvirtinimas“ tarp Pietų Amerikos lietuvių jaunimo. Diskusijos vyko pusiau lietuvių ir pusiau ispanų kalbomis; buvo daug pasiūlymų. Prie nutarimų, Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjunga sutiko suruošti I Pietų Amerikos Lietuvių Dienas, Argentinoje, 1991 m. Sausio m., kuriuose vyks ir V Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimas, Sportinė Olimpijada, Meno Dienos, ir VII P.L.J.K. ruošos susirinkimai. Taip pat, buvo nutarta palaikyti ryšius laisvais su kitais jaunuoliais iš Pietų Amerikos ir iš Lietuvos. Vakare, vyko įdomus „Talentų Vakaras“.

Ketvirtos dienos tema taip pat sukėlė daug dėmesio, nes buvo svarstomi „Ryšiai tarp kraštų Lietuvių Ben-

Kauno Karo muziejaus sodelyje nežinomo kareivio kapas-laisvės ir kovų simbolis.

druomenių ir Lietuvių Jaunimo Sąjungų“. Jau sena ir žinoma problema, ne vien tik Pietų Amerikoje, bet ir visuose kraštuose. Ji yra reali ir išieškoja daug mūsų jėgų, kurios taip reikalingos konstruktivesniam darbui. Diskusijų metu, priėjome nuomonės, kai reikalinga, ypač atsižvelgiant į VII P.L.J.K. rengimą, ieškoti sutarimo ir dirbti kartu.

Po pietų, buvo pakviestas ponas Silckas (Br.), kuris įdomiai ir giliai pasireiškė apie mišrios šeimos problemą, ir „Priėmimą jaunuolių nelietuvių kilmės į lietuvišką veiklą“. Jis pabrėžė bendravimo ir pritraukimo svarbą; kad nereikia kritiškai nei rasiškai žiūrėti į kitataučius; reikia juos priimti ir įkvėpti jiems lietuviybės, kultūros, kuri skiria mus nuo kitų tautų: „Turime jaustis kaip didelė ir garbinga tauta“. Žvelgiant į tai, vakare sukūrėme didelį laužą, prie kurio dainavome ir lietuviškai, ir ispaniškai, ir portugališkai, iki saulėtekio. Pauskutinę temą paruošė Jurgis Gaidimaukas (Arg.): „Lietuvių kalba“, pabrėžiant Vasario 16-tosios Gimnazijos reikalingumą Pietų Amerikos jaunuoliams. Kilo įdomios diskusijos, ir jis pats pasiryžo padėti suruošti lietuvių-ispānų-portugalų žodyną, turint prieš akis VII P.L.J.K. atstovų ruošimą.

Oficialus uždarymas įvyko sekmdienį, Sąjungos salėje. Buvo perskaityti nutarimai, ir pareiškimas. Suvažiavimo pirm. K. Bacevičiūtė padėkojo visiems už dalyvavimą, ir taip pat tarė žodį P.L.J.S. pirm. A. Saplys, kun. A. Saulaitis, A. Rastauskaitė, ir B.L.J.S. vicepirmininkas M. Šimkūnas.

Argentinos lietuviams, susibūrusios į liaudies dainų būrelį, atliko smagią ir idomią programą. Po to, jau reikėjo atsisveikinti su šeimininkais ir draugais, įki greito pasimatymo, ir grįžti namo.

DANIELA RASTAUSKAITĖ
Argentinos atstovė

GARBINGI SVEČIAI ARGENTINOJE

Šių metų vasario 2 d. iš Australijos atskrido p. Enrikas Antanaitis kuris turėjo pasitarimus su ALOS Taryba, su Argentinos Liet. Jaunimo Sąjunga dėl busimo VII Pasaulio Liet. Jaunimo kongreso Argentinoje.

Pasaulio Liet. Bendruomenės pirmin. Vytautas Bieliauskas su Ponias šių metų vasario 10 d. iš Š. Amerikos atskrido į Argentiną pirmą kartą, kad susitikti su ALOS Taryba, ir atskirų draugijų atstovais, su Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjungos nariais. Apsistojo pas poną Julijū Mičiudą.

Kun. Antanas Saulaitis, Lietuvių Jezuitų provincijolas iš Čikagos lankysis pas mus Argentinoje nuo vasario 12 iki 19 d. Apsistos pas tėvus marijonus Avellanedoje. Kun. Ant. Saulaitis yra jau žinomas mūsų kolonijoje, nes padėjo organizuoti paskutinį Pas. Liet. Jaunimo kongreso stovyklą Argentinoje, o dabar irgi turės su Jaunimo Sąjunga pasitarimus dėl sekančio Pas. Liet. Jaunimo Kongreso Studijų Savaitės Argentinoje, 1991 metų pabaigoje.

Kun. Alfonsas Svarinskas, buvęs Viduklės klebonas Lietuvoje, priklausęs prie Katalikų Bažnyčios Teisių Gynimo Komiteto, apie 16 metų išbuvęs Sibiro tremtyje, paskutinį kartą 1983 metais ištremtas, bet po penkių metų paleistas ir ištremtas iš Lietuvos, per paskutinius dvejus metus aplankęs Australijos, Š. Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijas, šių metų kovo mėn. 24 dieną atskris į Argentiną ir išbus apie savaitę laiko pas mus, duos konferencijas apie savo išgyvenimus Sibire ir pavergtoje Lietuvoje. Sustos Aušros Vartų parapijoje. Apie jo duodamas konferencijas bus daugiau sekančiame numeryje.

Vilniuje išėjo pirmas po beveik 50 metų žydų laikraštis „Jerušolajim d'Lita“ (Lietuvos Jeruzalė). Laikraštį redaguoja Grigorijus Smoliakovas, spausdina jidiš kalba.

DĖKOJAME!

Laimingai grįžę iš VI-to Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimo, Sao Paulo, Brazilijoje, širdingai dėkojame p. Alfredui Rupleniui už ekskursijos autobuso suorganizavimą bei rūpinimąsi visais ekskursantų reikalais jos metu.

Didelis mūsų dėkingumas priklauso Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungai, kuri apsiėmė ir įvykdė toki didelį darbą, suorganizuodama šį suvažiavimą, sudarydama galimybę mums visiems pabendrauti ir susipažinti. Taip pat esame dekingi mūsų šeimininkams, kurie mus priėmė ir globojo Sao Paulyje.

Dabar lauksime jų apsilankymo pas mus, per I-as Pietų Amerikos Lietuvių Dienas sekančiais metais, kaip buvo nutarta per šį suvažiavimą.

Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Sausio, 1990

MOSŲ MIRUSIEJI

† Emilija Sugaužiūtė Čepulėnienė, mirė 1990 m. sausio 4 d. Buenos Aires mieste. Velionė yra kilusi iš Pakapių k., Viešvinių par., Telšių apskr. Ji 1930 m. atvyko į Argentina ieškoti laimės, kaip ir daugelis kitų. Čia dirbo įvairiose vietose, kol gavo šeiminkės vietą pas Čecoslovakijos konsulą, išdirbusi ten net 26 metus. 1945 m. išteko už Petro Čepulėno. Bažnytinės jungtuvės įvyko naujoje Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje, klebonaujant tada kun. Kaz. Vengrui. Petras Čepulėnas mirė 1982 m. spalio 14 d. Abu Čepulėnai buvo dideli patrijotai, priklausė lietuviškom organizacijom, negailėjo aukų lietuviškiems reikalams. Palaidota Lanus kapinių panteone šalia vyro. Išsėkis Ramybėje ir artimųjų prisiminime!

Okupuotoje Lietuvoje mirė:

Vilnius. Lapkričio 18-sios naktį i Vilnių atvežti Tarybinės armijos kareivio Jauniaus Pikūno palaikai. Jaunius Pikūnas i Tarybinę armiją buvo pašauktas spalio 21 dieną iš Panevėžio rajono "Pergalės" kolūkio ir tarnavo Primores krašte. Lapkričio 13 d. kareivio motinai buvo pranešta, kad jis mirė.

Jaunius Pikūnas - pirmoji šio rudinio šaukimo auka Lietuvoje. Palaikus Vilniaus geležinkelio stotyje pasitiko apie du tūkstančiai žmonių su juodais kaspiniais perrištomis tautinėmis vėliavomis, gėlėmis ir gedulo žvakutėmis. Prie karsto buvo garsiai sukalbėtos maldos, pasakytos trumpos kalbos. Jauniaus Pikūno laidotuvės įvyko lapkričio 19 d. Panevėžyje, Paistrupio kapinėse.

Sovietų Rusijoje leidžiamas literatūrinis žurnalas "Spalis" pirmą kartą atspausdino griežtą Lenino kritiką, kuris buvęs fanatikas ir piktas revoliucionierius, sunaikinęs beprasidedančią demokratiją 1917 m.

PIETŲ AMERIKOJE
GAMINAMI TAUTINIAI
RŪBAI

Galima gauti naujai išaustų tautinių rūbų.

Kreiptis pas Vytautą Dorelį šiuo adresu:

C. CHILE 4113, Montevideo
Cerro, Uruguay - Tel. 31-17-77

† Petras Kiškis, 86 amžiaus mirė lapkričio 20 d. 1989 m. Rosario mieste. Liūdesyje liko brolio žmona Viktorija Zaukaitė-Kiškienė, dukterėčia. Teresa Kiškytė-Menendez su vyru ir dviem vaikais, Steponas Zauka su šeima bei kiti giminės, artimieji. JAV jo brolis Antanas Kiškis su šeima ir kiti broliai ir seserys Lietuvoje. Buvo nevedęs ir stiprus pensininkas. Religines apeigas atliko kun. J. Margis. Palaidotas savoje nišoje Villa Gobernador Galves kapuose. Rosario Lietuvių Bendruomenė visai jo šeimai reiškia nuoširdžią užuojautą.

A.a. Marija Permarauskytė Navickienė, mirusi 1988 m. sausio 24 d. buvo jautriai ir nepamirštamai jos antrose metinėse prisiminta: dukters Norma Maria, sūnaus Roberto, žento Ernesto Petraičio ir dukraičių: Patricia Alejandra ir Laura Veronika Petraityčių, kurie sausio 21 d. 10 val. dalyvavo šv. Mišiose už velionę Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje, Avellanedoje.

I V A I R U . . .

Sofijoje jau demonstravo 100.000 bulgarų, reikalaudami politinių reformų ir nubausti Komunistų partijos vadą Todorą Živkovą.

Rygoje dešimtys tūkstančių latvių sostinėje taikiomis demonstracijomis paminėjo Latvijos nepriklausomybės paskelbimo šventę.

Lausanne. Lietuvos imtynių federacijos pirmininkas Pranciškus Eigminas rugsėjo 7 d. "Tiesoje" rašo, kad Šveicarijos vyriausybė, vengdama

CONTADORA PUBLICA

Dra. Juana Elsa Tamošiūnas

Atlieka buhalterijos darbus ir

duoda patarimus

CAMARONES 4007

P. 2 - Dp. D

Tel. 567 - 3227

1407 C. Fed. (Floresta Norte)

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI

TESTAMENTAI

PREKYBOS IR ŠEIMŲ

TEISINIAI REIKALAI

PARAGUAY 860

Ave laneda

Tel. 208 - 8313

diplomatinių keblumu su SSRS, uždraudė duoti bet kokią informaciją apie Lietuvos tautinio olimpinio komiteto egzistavimą prieš sovietų okupaciją. Savarankiškumo siekiančios ir tarptautines federacijas įstoti besistengiančios lietuvių sporto federacijos stengiasi išgauti LTOK pripažinimą.

Sovietų žydai, kurie emigruoja į Izraelį, dažnai turi apsigyventi pereinamojoje stovykloje, kol susiras kur apsigyventi ir kol gaus darbą.

Gorbačiovas: "Lietuva buvo ir turi būti Sovietų Sąjungoje ir niekas tegu negalvoja apie atsiskyrimą". "Lietuva be suvereniteto-Lietuva be ateities!" - teigia Brazauskas.

Maskvoje 1989 m. gruodžio 14 d. mirusį žmogaus teisių gynėją dr. A. Sacharovą lietuviai prisiminė ir pagerbė gruodžio 20 d. gedulingu mitingu Vilniuje, Katedros aikštėje.

Velionies pagerbimas buvo pradėtas tylos minute. Apie rusų inteligentijos sąžinę laikomą dr. A. Sacharovą kalbėjo Vilniaus universiteto prof. dr. Bronius Genzelis ir Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas, prisimindamas velionies apsilankymą Vilniuje. Dalyvių rankose virpant žvakučių liepsnelėms, skambėjo gedulingos muzikos kūriniai. Katedros aikštėje tada smarkiai lijo, telkšnojo balos, po kojomis žliugsėjo tirpstantis sniegas, tačiau minia nes-

SUKAKTUVININKAS

Petras Daugis, Martyno, gimęs 27-I-1900 Biržų aps. ir valsčiaus, Kvietkelių vienkiemyje, gan gausioje šeimoje, tarp 7 brolių ir sesutės. 27 sausio 1990 m. šventė "90" metų savo garbingo amžiaus sukaktį. Petro tėvas Martynas gan gražiai gyveno turėdamas nemažą ūkį su miško šmotu. Petras karo tarnybą atliko Generalinio Skyriaus Žvalgų Komandoje Kaune Lietuvoje 1921-1922 metais. Karo tarnyboje buvo drausmingas, energingas ir žvalus, kurią baigė su pagarbos pažymiais. Buvo vedęs Lietuvoje Valeriją Žalinkevičiūtę. Užaugino ir išmokslino duklą Diana-Genuotę, kuri mokslą baigė Argentinoje ir turėjo gerą tarnybą.

Sukaktuvinininkas turi dvi dukraitės: Vilną ir Dianą, kurios yra sukūrusios

kubėjo skirstytis. Į dr. A. Sacharovo laidotuves Maskvoje buvo įjungtas Lietuvos politinių partijų vainikas. "Valstiečių laikraštys" Valdas Kvedaras paskelbė pasikalbėjimą su Virmanu Velikoniu, kuriam gruodžio 12 d. valgykloje teko sėdėti prie vieno stalo su akademiku dr. A. Sacharovu ir jo žmona Elena. V. Velikonis pasakoja: "Atnešė buljoną. Akademikas trūkčiojančiu, pavargusiu balsu kalbėjo, kaip buvo bado streiko metu buljonu prievarta maitinamas tremtyje, Gorkyje. Sielojosi, kad taip sunkiai prie valdžios vairo stojasi Sąžinė. Pokalbyje neužmiršo atgimtančios Lietuvos ir pavargusios Rusijos: "Džiaugiuosi, kad Lietuva pasirūpoko atgimimo kelią. Pavargo. Pavargo Rusija nuo ašarų, kalėjimų, eilių".

Kremliuje įvyko angliakasių atstovų karštas pasitarimas su premjeru Ryžkovu, kurie drąsiai pasakė, kad vyriausybė nevykdo savo duoto pažado pagerinti sąlygas darbininkams. Angliakasiai reikalavo, kad tie vyriausybės aukštieji pareigūnai būtų nubausti. "Tassas" pranešė, jog premjeras Ryžkovas bandė juos nuraminti, sakydamas, kad iš abiejų pusių turi būti parodyta gera valia.

Lenkijoje, kai Solidarumas mini savo devintąsias metines, Lech Wałęsa, per pasikalbėjimą Sovietų spaudai, pasakė, jog Lenkija privalo pasitraukti iš sovietinio stiliaus komunizmo ir sukurti savo modelį iš socializmo ir kapitalizmo pradų.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

šėimos židinius ir turi seneliui padovanoti 8 provaikaičius, kas sudaro 16 asmenų šeimą Rosario mieste, nes Daugiai Argentinon atvykę 1926 metais ten įsikūrė ir gavo staliaus darbą. Dabartiniu metu esąs pensininkas. Susikūrus Rosario Lietuvių Bendruomenei yra jos ilgametis Vicepirmininkas, kuris daug prisidėjo savo darbu, sumanumu, auka ir nuoširdumu prie jos steigimosi ir gyvavimo. Turi ketletą įvairių ir svarbių atžymėjimų, kaip tai: Argentinos Emigracijos Departamento diplomą, už išgyvenimą 50 metų Argentinoje, Rosario vyskupijos diplomą, Rosario Lietuvių Bendruomenės atžymėjimą ir kitus. Nors jau 90 metų atgyvenęs, bet esąs dar stiprus ir energingas besidarbuojąs Šv. Kazimiero parapijoje staliaus darbe, o taip pat ir prie "Republica de Lituania" pradžios mokyklos statybos ir jos įvairių įrengimų, bei inventoriaus sutvargymo ir vis pataisymo, kur tarp 900 mokinių vis pasitaiko. Tat mokyklos vadovybė įvertinusi jo pasišventimą, vieną klasę jojo vardu pavadino.

Mielam Sukaktuvinininkui, Gerb. Petru Daugiuui Rosario Lietuvių Bendruomenė, Rosario TT. Marijonai, "Republika de Lituania" mokyklos vadovybė, Seselės Kazimierietės, Rosario Lietuvių Jaunimas ir visi lietuviai rosariečiai linkėjo sukaktuvinininkui sulaukti dar daug žavių Pavasarių. Ilgiausių Metų Ilgiausių!

LAIKAS

RELIGINIO
PATRIJOTINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra: nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje Austr. 5.000.00 litur — metams 10 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol.

XLIII Metais — Nr. 748

1990 Sausio-Vasario mėn.

ARGENTINOS ORGANIZACIJŲ VEIKLOS APŽVALGA

Nors vasaros karščiai ir Kalėdų bei Naujų Metų šventės sulėtino mūsų kolonijos veiklą, tačiau veikimas nesustojo, priešingai pamažu ėjo pirmyn. ALOS Taryba stovėjo nuolatinėje sargyboje. Šių metų savo pirmame susirinkime sausio mėn. 5 d. vėl pradėjo savo veiklą. ALOS Taryba gavo sveikinimų netik iš lietuviškų organizacijų Argentinoje, bet taip pat iš Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, iš įvairių naujų organizacijų ir pavienių asmenų Tėvynėje.

IŠ A. L. CENTRO VEKLOS

KALĖDŲ EGLUTĖ LIETUVIŲ CENTRE

1989 m. gruodžio mėnesio 17 d. vakare Lietuvių Centre įvyko kalėdinė vaikų ir suaugusiųjų šventė.

"Spindulio" ansamblio jaunimas gražiai suvaidino Kalėdas Lietuvoje.

Visų pirmą jaunimas papuošė Kalėdų eglutę su žaislais, vaizduojant šeimą. Toliau atvaizduotas Kūčių stalas su 12 valgio patiekalais.

Toliau atvaizduota graži prakartelė su Kūdikėliu Jėzumi, Marija ir Juozapu, bei su angelais ir piemenėliais, kurie giedoja kalėdines giesmes.

Pasirodė ir Kalėdų senelis su maiše- liu dovanų (ponas Enrikas Juozėnas), kuris visus apdovanojo su saldumynais, gavo maži ir dideli.

Ponia Birutė Daratėnienė trumpai išaiškino lietuviškų Kūčių papročius ir pakvietė visus prie Kūčių 12 patiekalų kurie buvo labai gardžiai paruošti. Kun. Aug. Steigvilas palaimino Kūčių stalą ir paskui visi dalinosi valgiu ir išpūdziais Svečiai vis nenorėjo skirstytis iš salės Tokiu būdu buvo visų prisimintos lietuviškos Kūčios ir jų papročiai.

Dalyvis

"BIRUTĖS" DRAUGIJA PAMIMNĖJO 58 METŲ SUKAKTĮ

1989 m. gruodžio mėn. 3 d. "Birutės" draugija paminėjo savo 58 metų veiklos sukaktį Adroque mieste.

Lygiai vidurdienį seminarijos kopyčioje kun. Aug. Steigvilas atnašavo Šv. Mišias už mirusias draugijos nanes ir už a.a. Juzę ir Antaną Brazaičius Laike mišių ponia Bertulienė atliko religines giesmes ispanų ir lietuvių kalba.

Po Šv. Mišių "Birutės" draugijos namuose įvyko iškilmingi pietūs. Pačios birutietės tarnavo prie stalų su pietų patiekalais.

Laike pietų "Birutės" draugiją pasveikino argentinietis veikėjas ir buvęs teisėjas P. Losa sveikino iš Lietuvos

ALOS Tarybai buvo įteikti keturių jaunuolių prašymai, kad gauti stipendijas dėl studijų Vasario 16-tos gimnazijoje 1990 m. Trys prašymai iš Rosario miesto ir vienas iš Lietuvių Centro.

Galutinai buvo išdirbta Vasario 16-tos paminėjimo programa: vasario 18-tą sekmadienį 10 val. Šv. Mišios už Lietuvą Buenos Aires katedroje, paskui vainiko padėjimas prie Laisvės Paminklo, Plaza de Mayo. Vakare 18 val. Meno programa Lietuvių Centro rūmuose, Villa Lugano.

atvykęs Ožinsko giminaitis inž. Gediminas Marinkas ir kun. Aug. Steigvilas. Visi palinkėjo "Birutės" draugijai daug sėkmės.

Ponia Bartulienė padainavo keleta dainelių ir įtraukė visus į dainą. Ilgai skambėjo lietuviškų dainų melodijos. Tokiu būdu "Birutės" draugija kukliai paminėjo savo jubiliejų.

PADĖKA

Julio Kasiulis ir Adelė Šukytė yra dėkingi visai lietuvių kolonijai už dėmesį pirmųjų metų progą, kurią kiekvieną antradienį nuo 12 iki 13 valandos FM 108 Radio "Dinamica" bangomis perduoda įdomią lietuviams programą. Kviesdami pasinaudoti ta lietuviams skirta radio valandėle, kuri 13-ją vasario šves pirmasias metines, reiškia nuoširdžią padėką visai lietuvių kolonijai Argentinoje.

Julio Kasiulis ir Adelė Šukytė

PAIEŠKOJIMAS

Ponia A. Krikščiūnienė (teta) ieško Henriko Butkeraičio sūnų: Evaldo ir Vygando. Kas žino ką nors apie juos, yra prašomas pranešti Aušros Vartų parapijos raštinėje: Mendoza 2280, 1870 Avellaneda.

Marijos Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje jau kyla atstatomas bokštas, nugriautas beveik prieš tris dešimtmečius, kai bažnyčia buvo atimta iš tikinčiųjų ir paversta filharmonijos sale. Klebono kun. Broniaus Burneikio pastangų dėka susilaukta ir pirmojo varpo, kurį iš parapijiečių suneštų spalvoto metalo daiktų Kadagnėje prie Darbėnų nuliedino Antanas Stonys. Varpas, pavadintas Marijos Taikos Karalienės vardu, turi įrašą: "Kad kiekvienas dūžis sukeltų Dievo garbingumą ir Marijos gailėtingumą Laisvos Lietuvos žemei". Žemaitijoje šiai bažnyčiai išliedintas pirmasis varpas sveria tris tonas.

Bonoje lankysis Palestiničių Išlaisvinimo organizacijos atstovų delegacija.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE VEIKLA NAUJA VALDYBA

Pirm. Jose Raul Stalioraitis

1989 m. gruodžio 17 d., savoje patalpose buvo išrinkta nauja Susivienijimo Lietuvių argentinoje Centro Valdyba 1990-1991 metams, sekantys asmenys:

Pirmininkas J. R. Stalioraitis, Vice-Pirm. A. Mikučionis, Izdėminkas R. Bielinis, Izd. Pad. R. Bakaitis, Sekretorė A. Mikučionytė, Sekr. Pad. A. Stalioraitis, Nariai: R. Deveikis, A. Vezbickas, J. Schaffer, M. Vogl, M. Sudnius, J. C. Manhe, I. A. Stukas, R. Vekelis.

LAIMĖJO AUKSO MEDALĮ

Andrius Domytas, Alberto y Stella Domytų sūnus lapkričio mėnesį Belgrano konservatorijoje už skambinimą prie piano, gavo aukso medalį. Beto rečitalio proga jaunuolis davė paskaitą apie muziką Williams: biografiją ir nueitą muziko kelią Andrius Domytas yra Williams muzikos mėgėjas.

Kun. Aug. Steigvilas, nuo š.m. sausio mėn. 6 dienos dėl kojos rėžės ligos turėjo per visą mėnesį gydytis namuose, o dabar turi dar kurį laiką saugotis ir būti gydytojų priežiūroje kol pasveiks.

Gerbiami tautiečiai,

Jeigu norite pabuvoti Lietuvoje, pamatyti jos nuostabią gamtą, aplankyti Trakų pilį, Kryžių kalną, Gintaro, Velnių, Akmenų muziejus, pailsėti prie Lietuvos ežerų ir Baltijos jūros, Jums padės Lietuvos jaunimo-turizmo centras "Spektas".

Jei Jus sudomino kelionė po Lietuvą, parašykite adresu:

USSR 232042

LITHUANIA

VILNIUS

KALVARIJŲ 190-79

NALIVAİKA VILIUS

TRADUCCIONES

Pasaportes - Cartas de Llamada
Partidas de Nacimiento Legalizadas

Antonina Burczak

Solicitudes de visas para viajar a:

UCRANIA - POLONIA

LITUANIA

Sábados

de 9 a 12 hs.

MENDOZA 1616

Avellaneda

Martes y Jueves

de 15 a 18 hs.

MORENO 3249

Capital

SVEIKINA ALOST

Tegul Kalėdinė Geros valios Dvasia 1990 metais pripildo visų mūsų širdis viltimi, meile ir tesingumu!

Lietuvos Persitvarkymo

Sąjūdžio Sąmo Taryba

Vilnius, 1989 metų

gruodžio 24 diena.

SVEIKINA "LAIKĄ"

Nuoširdžiausiai sveikiname Jus su Naujaisiais 1990-aisiais metais, su Tėvynės Lietuvos naujais Atgimimo žingsniais.

Linkime Jums sėkmės kūryboje, darbuose, žvalumo, sveikatos ir paprastos žmogiškosios laimės.

Lietuvos žurnalistų

sąjungos valdyba.

POEZIJA IŠ LIETUVOS "LAIKUI"

Suvirpo prailgęs laukimas

Lyg smuiko styga įtempta.

Didžios Paslapties užgimimo

Sutikti ateis Lietuva.

Jau aidai, jau skamba, jau gaudžia

Žvaigždėta tyla ir keliai,

Jau motina Kūdikį glaudžia

Prie savo krūtinės meiliai.

Onutė Biekšaitė

SVEIKINIMAS VISIEMS

Brangūs Tautiečiai,

Sveikinu Jus su šv. Kalėdomis ir

Naujais 1990 metais, linkiu nugalėti

visus sunkumus ir likti tikrais

lietuviais, nors ir toli nuo Tėvynės.

Zigmas B. Lietuva 1989-XII-25

VIEŠNIA IŠ LIETUVOS

Iš Ukmergės miesto Argentinon atvyko aplankyti savo tetas paneles Rukšėnaites jų giminaitė Lidiya Tijunaitytė, kuri Lietuvoje dirba ligoninėje kaip gailėtingoji sesuo. Ji išbuvo Argentinoje apie dvi mėnesius.

NUŠIRDI PADĖKA

"Birutės" draugija kuo nuoširdžiausiai dėkoja prisidėjusiems prie "58 M. DARBUOTĖS MINĖJIMO" Adroque mieste 1989 m. gruodžio 3 d. Dėkoja kun. A. Steigvilai už Šv. Mišias, poniams: Bartulienei už giesmes, Zuzanai Gražulevičienei, Genei Macaitienei, Jadzei Rimšelienei, Nelidai Leniauskienei ir kitoms už aukas ir pagalbą darbe.

"Birutės" Dr-jos Valdyba

LIETUVIŲ SENELIŲ ŽIDINYS

Quintana 1254, Adroque

Ruošia:

Sekmadienį kovo 18 d.

SALONO ATIDARYMO ŠVENTĖ

Programoje:

12 val. Šv. Mišios artimoje kopyčioje.

13 val. Asado pietūs S. Ž. patalpose

Visi kviečiami atsilankyti už sisakant bilietus iš anksto.

Prie gražios lietuviškos muzikos

L. Senelių Židinio Valdyba